EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 8.11.2006
COM(2006) 672 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI) daudzgadu finanšu shēma 2008.-2010. gadam

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI)
daudzgadu finanšu shēma 2008.-2010. gadam

Ievads

Gatavojot 2007.-2013. gada finanšu shēmu, Komisija 2004. gada septembrī iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par jaunu pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (PPI). Padomes Regulu (EK) Nr. 1085/2006 par PPI pieņēma 2006. gada 17. jūlijā.

PPI ir paredzēts, lai sniegtu mērķtiecīgu palīdzību Eiropas Savienības kandidātvalstīm vai potenciālajām kandidātvalstīm. Lai visefektīvāk varētu sasniegt katras valsts mērķi, PPI ir pieci dažādi komponenti: pārejas palīdzība un iestāžu veidošana; pārrobežu sadarbība; reģionālās attīstība; cilvēkresursu attīstība; lauku attīstība. Pasākumi, kas attiecas uz reģionālo, cilvēkresursu un lauku attīstības jomu, kandidātvalstīm būs pieejami ar attiecīgo komponentu starpniecību, kas ir izveidoti, lai pēc pievienošanās šīs valstis būtu sagatavotas ES kohēzijas un lauksaimniecības politikas īstenošanai. Tālab ir vajadzīgs, lai šīm valstīm būtu attiecīgā administratīvā jauda un struktūras, kas varētu uzņemties atbildību par šīs palīdzības pārvaldi. Potenciālajās kandidātvalstīs šos pasākumus veiks ar pārejas palīdzības un iestāžu veidošanas komponentiem.

PPI indikatīvā daudzgadu finanšu shēma (IDFS) sniedz informāciju par paredzamo kopējo PPI līdzekļu sadalījumu, ko Komisija ierosināja atbilstīgi PPI Regulas (EK) Nr. 1085/2006 5. pantam. Šī shēma sasaista paplašināšanās paketes politisko struktūru ar budžeta procesu. Katrai saņēmējvalstij sagatavotajā daudzgadu indikatīvajā plānošanas dokumentā (DIPD), saskaņā ar ko attiecīgai valstij tiek piešķirts pirmspievienošanās atbalsts, tiks ievērots paredzamais sadalījums.

IDFS pamatojas uz trīsgadu plānošanas ciklu. Parasti IDFS par gadiem N, N+1 un N+2 tiks iesniegta N-2 gada pēdējā kvartālā kā paplašināšanās paketes daļa, kas finanšu izteiksmē atspoguļo šajā paketē izvirzītās politiskās prioritātes, vienlaicīgi ņemot vērā finanšu shēmu.

Kavējumu dēļ, kas radās, sastādot nolīgumu par 2007.-2013. gada finanšu shēmu, kā arī, pieņemot PPI regulu, nebija iespējams savlaicīgi iesniegt IDFS par 2007.-2009. gadu. Tālab PPI ietvaros 2008.-2010 gada indikatīvā daudzgadu finanšu shēma ir pirmā IDFS, kas bez tam apstiprina 2007. gada skaitļus, ko Padomei un Parlamentam Komisija minēja provizoriskajā budžeta projektā. Tajā pa valstīm un pa komponentiem ir norādīti shēmas līdzekļi, kas paredzēti pirmspievienošanās palīdzībai, kā arī informācija par reģionālajām un horizontālajām programmām paredzētajiem līdzekļiem un piešķirtās summas izdevumu segšanai.

Politiskais un stratēģiskais pamats

Ar pirmspievienošanos saistītās vispārējās politiskās prioritātes ir izklāstītas Eiropas un Pievienošanās partnerībās, valstu ikgadējos ziņojumos un paplašināšanās stratēģijas dokumentā, kas ir paplašināšanās paketes daļa un ko katru gadu iesniedz Padomei un Eiropas Parlamentam.

Šī IDFS ir izstrādāta, pamatojoties uz 2006. gada paplašināšanās paketi. Sarunu uzsākšana ar Turciju un Horvātiju 2005. gada oktobrī un lēmums piešķirt Bijušai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai kandidātvalsts statusu, kā arī atgādinājums, ka parējās Rietumbalkānu valstis ir potenciālās Eiropas Savienības kandidātvalstis, veido vispārēju politisko kontekstu.

Rietumbalkāni Eiropas Savienībai ir īpašs izaicinājums. Paplašināšanās politikai jāparāda tās spēja veikt pārvērtības reģionā, kur ir vājas valstis un sašķelta sabiedrība. Eventuālas integrācijas ES pārliecinoša politiska perspektīva ir ļoti svarīga, lai šajās valstīs turpinātos reformas. Tomēr ir vienlīdz skaidrs, ka šīs valstis varēs pievienoties tikai tad, kad šie kritēriji būs pilnīgi izpildīti.

Nav paredzama turpmāka paplašināšanās ar lielu valstu grupu vienlaicīgi. Pievienošanās sarunas ar Turciju ir ilgtermiņa process. Rietumbalkānos ir nelielas valstis, kuras ceļā uz ES atrodas dažādos posmos. Lai nodrošinātu jaunu dalībvalstu netraucētu iekļaušanos, turpmāka paplašināšanās notiks saskaņā ar katras valsts spēju izpildīt stingros standartus. Eiropas Savienība ir noteikusi virkni politisku un ekonomisku dalības kritēriju, kā arī kritērijus saistībā ar dalības pienākumiem un administratīvo spēju īstenot un ieviest ES tiesību aktus un politikas jomas.

Perspektīva pāriet uz nākamo posmu attiecībās ar ES ir spēcīgs stimuls valstīm veikt pārvērtības un pieņemt ES standartus un vērtības. Ceļš uz dalību ir vērtīgs pats par sevi — pat tad, ja līdz pievienošanās brīdim ir vēl daudzi gadi. Šis ceļš bieži ir sarežģīts, tādēļ ir ļoti svarīgi, lai ES saglabātu iesaisti visā procesa gaitā un apņemšanos panākt rezultātu.

Stratēģiskā finanšu plānošana

1. Līdzekļu sadale pa valstīm

Pēc sarunām par 2007.-2013. gada finanšu shēmu Komisija apņēmās nodrošināt vismaz to, ka neviena saņēmējvalsts 2007. gadā nesaņems mazāk kā 2006. gadā. Tas ir aprēķinu pamatā. Bez tam tika nolemts, ka gan Bosnijai un Hercegovinai, gan arī Albānijai ir jāsaņem ne mazāk kā gada vidējais finansējums, ko katra no tām ir saņēmusi laikā no 2004. gada līdz 2006. gadam. Tas liecina, ka šajos gados finansējums tika iepriekš finansēts no 2004. gada.

Pagātnē par vajadzības un ietekmes rādītāju izmantoja piešķīrumu uz vienu iedzīvotāju. Tādējādi atbilstīgi *CARDS* katra Rietumbalkānu valsts saņems vismaz vidējo 2004.-2006. gada piešķīrumu uz vienu iedzīvotāju – 23 euro.

Paredzams, ka līdz 2008. gadam kandidātvalstīm - Horvātijai un Bijušai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai - piešķīrumu līmenis pārsniegs 30 euro uz vienu iedzīvotāju (2004. gada cenās).

Savukārt Turcijai, ievērojot šīs valsts platību un uzņemšanas spēju, palīdzību palielinās pakāpeniski laikā no 2007.-2013. gadam.

Līdzekļu piešķiršanas procesā ir ņemtas vērā katras atsevišķas valsts vajadzības uzņemšanas spējas.

2. Līdzekļu sadale pa komponentiem

Iesākumā, lai kandidātvalstīm aprēķinātu piešķīrumus pa komponentiem, bija jāpārbauda kā iepriekš *Phare, ISPA* un *SAPARD* līdzīgiem pasākumiem dalīja līdzekļus. Pamatojoties uz minēto, tiek ņemta vērā pašreizējo kandidātvalstu pārvaldes sistēmu gatavība, kā arī nepieciešamība, lai komponenta II finansējums dalībvalstu savstarpējās pārrobežu sadarbības jomā atbilstu attiecīgajam finansējumam no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) 1.b pozīcijas.

Tabulā norādītie skaitļi

Tālāk tabulā ir norādīti iepriekš minētie skaitļi *pašreizējās cenās* un *miljonos euro*. Tajā norādīta līdzekļu sadale pa valstīm un pa komponentiem, kā arī reģionālās un daudzvalstu programmas un atbalsta izdevumi. Atbilstīgi pastāvošai praksei Kosovai[1] paredzētie līdzekļi ir norādīti atsevišķi un būs atsevišķa DIPD tēma.

(a) Atbalsta izdevumi

Papildus atbalstam apgūt PPI līdzekļus atbalsta izdevumos ir jāiekļauj izdevumi par laikposmu, kurā pamazām tiek pārtraukta iepriekšējā pirmspievienošanās līdzekļu piešķiršana, tostarp arī Bulgārijai un Rumānijai.

(b) Reģionālo un horizontālo programmu finansējums

Reģionālās un daudzvalstu programmās iekļaus darbības, kas līdzinās *CARDS* reģionālai programmai un *Phare* daudzvalstu finansējumam, kā arī Turcijas pirmspievienošanās instrumentiem. Finansējuma apjoms pieļauj abas šīs darbības. Kopš 2006. gada starptautiskās finanšu iestādes pastiprināti iesaistās pirmspievienošanās procesā, tostarp arī jaunajā energoefektivitātes instrumentā. Skaitļi rāda, ka šādas programmas ir ļoti vajadzīgas. Arī pagaidu civilās pārvaldes pakāpeniska likvidēšana tiks finansēta no šiem līdzekļiem. Programmas, kas finansētas šīs finanšu shēmas ietvaros, papildinās dalībvalstu programmas un ir attaisnojamas tikai tādos gadījumos, ja tās veicina pirmspievienošanās procesu.

---

[1] Kā tas definēts Apvienoto Nāciju Organizācijas 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244, ar ko atceļ Lēmumu 2004/520/EK (2006/56/EK)

Indikatīvā daudzgadu finanšu shēma:
Instrumenta iedalījums Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (PPI) finanšu shēmai
2008.-2010. gadam piešķīrumi pa valstīm un komponentiem

Valsts	*Komponents*	2007. g.	2008. g.	2009. g.	2010. g.
TURCIJA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	252,2	250,2	233,2	211,3
	Pārrobežu sadarbība	6,6	8,8	9,4	**9,6**
	Reģionālā attīstība	167,5	173,8	182,7	**238,1**
	Cilvēkresursu attīstība	50,2	52,9	55,6	**63,4**
	Lauku attīstība	20,7	53,0	85,5	**131,3**
	Kopā	**497,2**	**538,7**	**566,4**	**653,7**
HORVĀTIJA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	47,6	45,4	45,6	**39,5**
	Pārrobežu sadarbība	9,7	14,7	15,9	**16,2**
	Reģionālā attīstība	*44,6*	47,6	49,7	**56,8**
	Cilvēkresursu attīstība	11,1	12,7	14,2	**15,7**
	Lauku attīstība	25,5	25,6	25,8	**26,0**
	Kopā	**138,5**	**146,0**	**151,2**	**154,2**
Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	41,6	39,9	38,1	**36,3**
	Pārrobežu sadarbība	4,2	5,3	5,6	**5,7**
	Reģionālā attīstība	7,4	12,3	20,8	**29,4**
	Cilvēkresursu attīstība	3,2	6,0	7,1	**8,4**
	Lauku attīstība	2,1	6,7	10,2	**12,5**
	Kopā	**58,5**	**70,2**	**81,8**	**92,3**
SERBIJA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	178,5	179,4	182,6	**186,2**
	Pārrobežu sadarbība	8,2	11,5	12,2	**12,5**
	Kopā	**186,7**	**190,9**	**194,8**	**198,7**

MELNKALNE	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	27,5	28,1	28,6	**29,2**
	Pārrobežu sadarbība	3,9	4,5	4,7	**4,8**
	Kopā	**31,4**	**32,6**	**33,3**	**34,0**
KOSOVA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	60,7	62,0	63,3	**64,5**
	Pārrobežu sadarbība	2,6	2,7	2,8	**2,8**
	Kopā	**63,3**	**64,7**	**66,1**	**67,3**
BOSNIJA UN HERCEGOVINA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	58,1	69,9	83,9	**100,7**
	Pārrobežu sadarbība	4,0	4,9	5,2	**5,3**
	Kopā	**62,1**	**74,8**	**89,1**	**106,0**
ALBĀNIJA	Pārejas palīdzība un iestāžu veidošana	54,3	61,1	70,9	**82,7**
	Pārrobežu sadarbība	6,7	9,6	10,3	**10,5**
	Kopā	**61,0**	**70,7**	**81,2**	**93,2**
Valstu programmas kopā		**1098,7**	**1188,6**	**1263,9**	**1399,4**
Reģionālās un horizontālās programmas		**100,7**	**140,7**	**160,0**	**157,7**
ADMINISTRATĪVĀS IZMAKSAS		**55,8**	**54,0**	**56,5**	**64,6**
PAVISAM KOPĀ		**1255,2**	**1383,3**	**1480,4**	**1621,7**

Skaitļi ir miljonos euro pašreizējas cenās